

III konwencja muzyki polskiej

panel dyskusyjny:
Muzyka polska w polskich mediach

PODSUMOWANIE

moderator:

Maciej Zieliński, Otwarte Forum Muzyki Polskiej

paneliści:

- Karol Kościński, Departament Własności Intelektualnej i Mediów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Wojciech Konikiewicz, Związek Zawodowy Muzyków Rzeczypospolitej Polskiej,
- Stanisław Trzeciński, STX Jamboree,
- Piotr Kabaj, Warner Music Polan,
- Marcin Bąkiewicz, Antyradio.

Tematy zaproponowane do dyskusji panelowej:

1. Polska twórczość muzyczna – szanse i zagrożenia
2. Regulacje prawne chroniące polską twórczość muzyczną przed ekspansją muzyki anglosaskiej – stan na dzisiaj i wskazania na przyszłość
3. Debiutanci i premiery muzyczne – ograniczone możliwości zaistnienia w polskich mediach
4. Wpływ repertuaru polskich mediów, dobieranego na podstawie badań fokusowych, na gusta muzyczne Polaków.

Po krótkim wprowadzeniu w temat, prezentacji danych dotyczących obecnej ustawy medialnej oraz informacji na temat kwot muzyki narodowej w różnych krajach świata, moderator przekazał głos panelistom.

Piotr Kabaj przedstawił wyniki badań prezentujące realizację ustawy medialnej w kontekście kwot muzyki w języku polskim. Badania te przygotował Warner Music Poland i dokumentują one prawidłową realizację zapisów ustawy. Większość stacji komercyjnych realizuje zapisy ustawy z dość dużą dokładnością (ok. 33%).

Czasem, także jak w przypadku Antyradia, kwota muzyki polskiej przekracza 40%. Badania nie były kompletne. Skupiały się na stacjach komercyjnych, pomijając media publiczne (Warner nadal pracuje nad raportem). Niektóre stacje jak np. Chilli Zet nie realizują ustawy i należałoby przeciwdziałać takim postawom mediów.

Stanisław Trzciniński zauważył szereg problemów w obiegu polskiej muzyki w mediach, także w kontekście nowych mediów, portali streamingowych.

Zaznaczył także, że kryterium języka polskiego w kontekście kwot polskiego repertuaru obecnego w stacjach radiowych jest bardzo wąskie i nie pokrywa całego repertuaru polskiego. Zwrócił uwagę na konieczność bliskiej współpracy OZZ, artystów, twórców i ministerstwa w kontekście zmian legislacyjnych.

Marcin Bąkiewicz wyraził opinię, że najważniejszym kryterium w doborze repertuaru w mediach jest jakość muzyki. Zauważył też że muzyka polska czasem odstaje od najlepszych produkcji zachodnich i regulacje prawne chroniące rodzimą twórczość mogą sprawiać problem nadawcom komercyjnym.

Wojciech Konikiewicz nakreślił szereg problemów wynikających z niskiej obecności muzyki polskiej w mediach. Zwracał uwagę na kluczową rolę mediów publicznych. Zauważył że powinny one wypełniać swą misję we właściwy sposób prezentując rodzimą twórczość. Do uzyskania odpowiedniej ilości muzyki polskiej w mediach publicznych nie powinna być potrzebna żadna ustawa. Zwrócił też uwagę na niską fachowość prezenterów w wielu audycjach i konieczność profesjonalizacji w tym zakresie. Namawiał do zadbania o zespoły radiowe i tworzenie możliwości do uprawiania muzyki dla jak największej rzeszy młodych muzyków.

Karol Kościński przedstawił perspektywę prawną związaną z ochroną twórczości rodzimej. Zwrócił uwagę na:

- konieczność właściwego zdefiniowania w ustawie terminów "debiuty" i "premiery"
- sposób wyjścia poza kryterium językowe w ustawie, być może podobny do ustawy hiszpańskiej gdzie bierze się pod uwagę nie język, ale miejsce zamieszkania twórców
- konieczność "rozmawiania ze wszystkimi" w przypadku inicjatyw legislacyjnych regulujących rynek mediów

Po wystąpieniach panelistów głos zabrali uczestnicy obecni na sali.

Jerzy Kornowicz zwrócił uwagę na szereg problemów związanych ze współpracą z mediami publicznymi oraz na konieczność objęcia ustawą muzyki instrumentalnej oraz muzyki polskiej komponowanej do tekstów obcych.

Piotr Rodowicz mówił między innymi o braku aktywności mediów publicznych w prezentacji muzyki polskiej oraz o pomijaniu przez ustawę medialną polskiej muzyki instrumentalnej.

Zdefiniowane problemy to:

- trudność we wprowadzaniu do mediów nowych wykonawców i premier oraz polskiej muzyki instrumentalnej (z badania prezentowanego przez Piotra Kabaja wynika że debiuty we wszystkich stacjach komercyjnych są na poziomie nie przekraczającym 3%, najczęściej ok. 1%)
- brak szczelności ustawy medialnej
- brak misji w repertuarze mediów publicznych
- brak mechanizmów promujących skutecznie polską muzykę i polskich artystów

Rekomendacje:

- zmiana/dopracowanie zapisów ustawy medialnej w zakresie:
 - o definicji „debiutów” i „premier” oraz mechanizmów wspomagających prezentację nowej twórczości, np. adekwatnie do innych krajów europejskich (w Portugalii 35% muzyki lokalnej to muszą być premiery z ostatnich 12 miesięcy).
 - o godzin określających dzienną emisję (np. 6:00–20:00). Aktualne ramy 5:00–24:00, wydają się być zbyt szerokie i niespotykane w regulacjach innych krajów.
 - o odniesienia ustawy do twórczości polskiej jako powstałej z udziałem twórców zamieszkujących w Polsce a nie tylko twórczości w jęz. polskim (aktualny zapis wyłącza muzykę instrumentalną oraz muzyką polską tworzoną do tekstów w językach obcych).

Nie było głosów za podwyższeniem kwoty polskiej muzyki.

- działania na rzecz obecności polskiej muzyki w mediach, właściwego prezentowania twórczości rodzimej, a co za tym idzie podwyższania profesjonalizmu polskiej branży

muzycznej, znaczenia polskiej muzyki w naszym kraju oraz promowania nowych utworów i nowych wykonawców

- wzmocnienie presji środowiskowej na media publiczne, tak aby cele misyjne były priorytetem i muzyka polska zajmowała kluczowe miejsce w repertuarach tych stacji
- działania środowiskowe mające na celu tworzenie i wspieranie już istniejących zespołów muzycznych działających przy mediach publicznych
- zachowywanie daleko posuniętej solidarności środowiskowej we wszystkich działaniach na rzecz obecności muzyki polskiej w mediach
- kierowanie przypadków naruszania zapisów ustawy medialnej przez stacje radiowe do Krajowej Rady Radiofonii i TV
- działania na rzecz podwyższania kompetencji prezenterów w mediach publicznych
- działania na rzecz odpartyjnienia mediów publicznych i uczynienia ich obywatelskimi

REKOMENDACJE

Rekomendacje horyzontalne

Lp.	Rekomendacja	Klasa rekomendacji	Adresat rekomendacji	Proponowany sposób wdrożenia
1.	Działania na rzecz prezentowania muzyki polskiej w mediach publicznych	1	IMiT, MKiDN, Organizacje Pozarządowe, Media Publiczne	Lobbowanie na rzecz i zawarcie porozumienia środowiskowego z przedstawicielami mediów publicznych w sprawie kwoty muzyki polskiej na antenie mediów publicznych w ramach wypełniania działalności misyjnej.
2.	Działania na rzecz profesjonalizacji prezenterów radiowych	2	IMiT	Organizacja i wspieranie działań edukacyjnych w tym zakresie
3.	Działania na rzecz mechanizmów wspierających polską twórczość w kontekście mediów publicznych	2	IMiT, Media Publiczne, Organizacje Pozarządowe	Tworzenie nowych zespołów radiowych oraz wspieranie istniejących. Tworzenie programów umożliwiających współpracę twórców i wykonawców z zespołami radiowymi.

Rekomendacje operacyjne

Lp.	Rekomendacja	Klasa rekomendacji	Adresat rekomendacji	Proponowany sposób wdrożenia
1.	Zmiany w ustawie medialnej	1	Sejm RP	<p>Wprowadzenie zmian do ustawy medialnej dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoznacznego określenia definicji „debiutów” i „premier” • określenia czasu prezentacji debiutów i premier z ostatnich 12 miesięcy na poziomie 35% całkowitej kwoty muzyki polskiej • zmiany definicji muzyki polskiej z kryterium językowego na kryterium „tworzona lub wykonywana przez osoby zamieszkuje na terytorium Polski” • zmiany podziału doby na 6:00 - 20:00 (60% kwoty polskiej muzyki) i 20:00-6:00 (40% kwoty polskiej muzyki)
2.	Kierowanie przypadków naruszenia ustawy medialnej do Krajowej Rady Radiofonii i TV	1	Organizacje Pozarządowe, OZZ	W przypadku stwierdzenia niskiej, odbiegającej od określonej w ustawie medialnej kwoty repertuaru polskiego w mediach należy podjąć działania na rzecz zgłoszenia takich przypadków do KRRiTV.

Rekomendacje horyzontalne – związane z długofalowymi procesami, wieloletnimi programami, tendencjami

Rekomendacje operacyjne – konkretne projekty do realizacji w ciągu najbliższych 12 miesięcy

Rekomendacja – zwięzła i jednoznaczna; można powołać się na zewnętrzne źródła informacji (np. przeprowadzone badania)

Klasa rekomendacji – klasa odpowiadająca klasyfikacji z systemu rekomendacji (1 – pilna i ważna, 2 – pilna lub ważna, 3 – bieżąca)

Adresat rekomendacji – instytucja (instytucje, osoby) odpowiedzialna za wdrożenie rekomendacji.

Sposób wdrożenia – syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji.